

Eva Tomášková

eva.tomaskova@law.muni.cz

Katedra finančního práva a národního hospodářství

Veřejné finance a fiskální právo

Rozpočty krajů a obcí

Základní činnosti veřejného sektoru v rámci ÚSC

- zajistit potřebné veřejné statky
- zabezpečit často i tzv. hraniční statky
  - ekonomické statky, které jsou na hranici mezi soukromými a veřejnými statky, v některých případech i soukromé statky, jestliže soukromý sektor o jejich produkci nemá zájem v důsledku malé ziskovosti
- pomoci vytvořit podmínky pro fungování privátního sektoru v dané lokalitě
- přispět k ekonomickému růstu v dané oblasti
  - vytvořit podmínky pro růst zaměstnanosti v soukromém sektoru
  - vytvořit pracovní příležitosti ve veřejném sektoru
  - vytvořit podmínky pro zkvalitnění lidského života
- dosáhnout větší spravedlnosti v rozdělování

Neziskové organizace

- jsou formálně založeny
- mají institucionální strukturu a organizační formu
- hlavní činnost: zabezpečují veřejné statky (služby)
- slouží veřejně prospěšným cílům
- nejsou zakládány za účelem podnikání a dosahování zisku

- Zřizovatelé neziskových organizací v ČR
  - jednotlivé stupně veřejné správy
  - organizační složky, které nemají právní subjektivitu
  - příspěvkové organizace s právní subjektivitou
  - jiné subjekty - nevládní neziskové organizace
    - soukromé subjekty (v ČR fyzické a právnické osoby)
    - církve
    - nadace atd.

Hospodaření neziskových organizací

Pokud vznikne ztráta, pak ji u:

- vládních neziskových organizací hradí zřizovatel (stát, obec, kraj) z výdajů svého běžného rozpočtu
- nevládních neziskových organizací hradí zřizovatel z jiných zdrojů

• Pokud vznikne zisk, pak:

- u vládní neziskových organizací se
  - odvádí do rozpočtu zřizovatele
  - použije na financování neziskových činností
- u nevládních neziskových organizací
  - musí se použít na financování neziskových, veřejně prospěšných činností

Organizační složka

- **Založení**
  - rozhodnutím ve formě opatření (zastupitelstva) - součástí je zřizovací listina
  - příslušným orgánem státní správy
  - funkci zřizovatele plní výkonný orgán
- **Výhodné v případě**
  - činnosti nevyžadují velký počet zaměstnanců
  - nepotřebují složité a rozsáhlé strojní nebo technické vybavení
  - nejsou vnitřně dále odvětvově či jinak členěné
  - nevstupují do složitých ekonomických nebo právních vztahů
  - zabezpečují služby, které poskytují obyvatelstvu bezplatně, případně za malou, symbolickou úhradu
- **Specifika**
  - nemá právní subjektivitu
  - hospodaří jménem svého zřizovatele
  - zřizovaná územní samosprávou není samostatnou účetní jednotkou (převod do příjmů a výdajů zřizovatele)
  - hospodaření organizační složky podléhá finanční kontrole ze strany zřizovatele
- **Obce, Kraje, Puncovní úřad, Česká obchodní inspekce, Státní energetická inspekce, Správa úložišť radioaktivních odpadů...**

Příspěvkové organizace

- Založení
  - rozhodnutím - součástí je zřizovací listina (v níž zřizovatel (stát, ÚSC) určí i rozsah převodu práv a závazků na nové či přejímající organizace) příslušného orgánu státní správy
  - rozhodnutím voleného orgánu územní samosprávy (zastupitelstva)
  - funkci zřizovatele plní výkonný orgán
- Vhodné v případě
  - veřejné statky poskytované uživatelům za uživatelský poplatek – o výši rozhoduje vždy zřizovatel
- Specifika
  - má samostatnou právní subjektivitu
  - zřizovatel podává návrh na zápis do obchodního rejstříku
  - hospodaří podle svého rozpočtu (často vyšší výdaje než příjmy, dostávají finanční prostředky z rozpočtu zřizovatele)
  - nemůže nakupovat akcie či jiné cenné papíry
  - nemůže poskytovat dary jiným subjektům s výjimkou peněžitých a věcných darů poskytovaných v souladu s předpisy o použití fondu kulturních a sociálních potřeb
- Muzea, galerie, knihovny, památníky, diagnostické ústavy, nemocnice, lázně, léčebny, záchranné služby, akademie věd, veterinární ústavy...

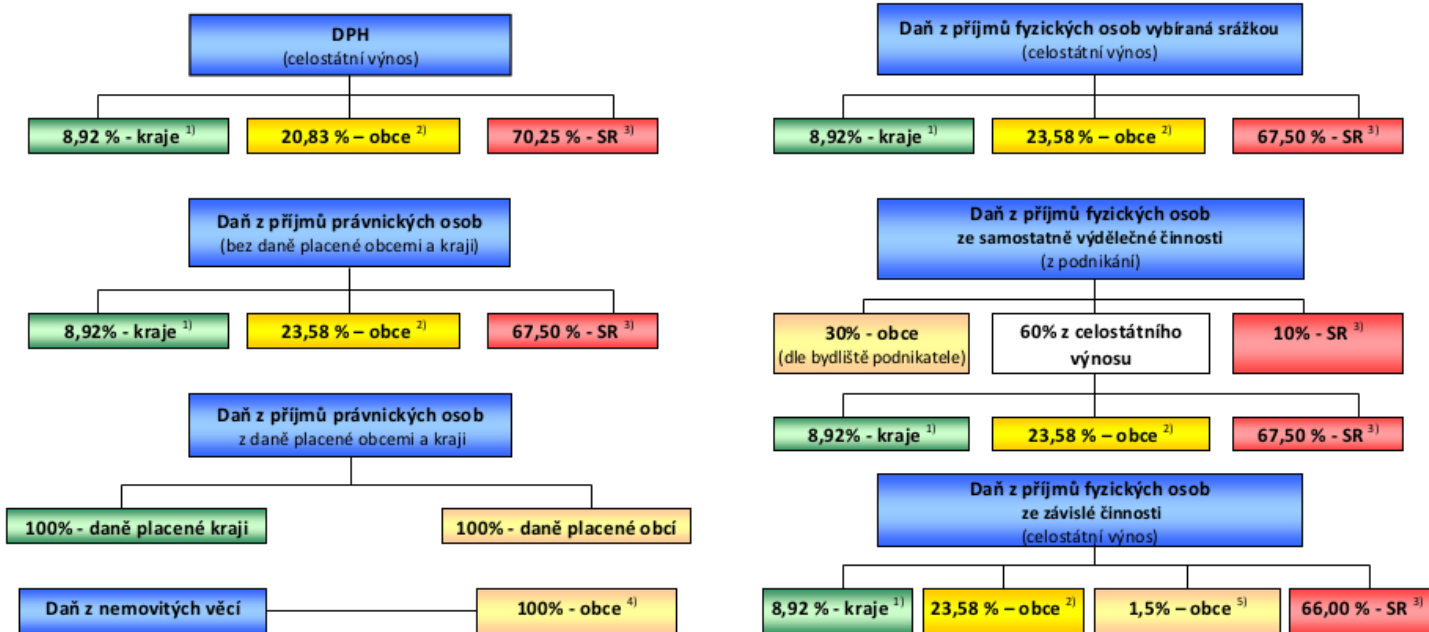

Nevládní neziskové organizace

- předpokládá se důsledné využití vícezdrojového způsobu financování potřeb
  - příspěvky
  - finanční vztah k veřejnému rozpočtu
- Hlavní zdroje financování veřejných statků (cena)
  - daně (čisté veřejné statky)
  - uživatelské poplatky (smíšené veřejné statky)
- Specifika
  - tendence k maximalizaci vstupů či k minimalizaci výstupů
  - produkty veřejného sektoru se neprodávají za tržní cenu, zatímco vstupy do veřejného sektoru se nakupují za tržní ceny
- spolek
- ústav
- obecně prospěšná společnost (Obecně prospěšné společnosti jako samostatná právní forma už nemohou od 1. ledna 2014 nově vznikat – transformace na ústav, nadace či nadační fond)
- nadace a nadační fondy
- evidované právnické osoby registrovaných církví

Schéma rozpočtového určení daní v ČR od 1. 1. 2016

Schéma rozdělení rozpočtového určení daní v roce 2016 (bez SFDI, poplatků a pokut)

Vysvětlivky:

¹⁾ Každý kraj se na procentní části celostátního hrubého výnosu daně podílí procentem stanoveným v příloze č. 1 zákona č. 243/2000 Sb., o RUD, v platném znění

²⁾ Daňové příjmy jsou rozdělovány na základě:

1. kritéria výměry katastrálních území obce (3 %)
2. prostého počtu obyvatel v obci (10 %)
3. násobků postupných přechodů (80 %)
4. počet dětí a žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí (7 %)

³⁾ Příjmy
státního
rozpočtu

⁴⁾ Výnos daně z nemovitých věcí; příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází.

⁵⁾ Daňové příjmy jsou rozdělovány na základě počtu zaměstnanců s místem výkonu práce v obci.

		Počet obyvatel	Počet obcí	Průměr na jednu obec
Belgie	BE	10 584 534	589	17 970
Bulharsko	BG	7 679 290	5 329	1 441
Česká republika	CZ	10 287 189	6 249	1 646
Dánsko	DK	5 447 084	2 148	2 536
Německo	DE	82 314 906	12 379	6 650
Estonsko	EE	1 342 409	227	5 914
Irsko	IE	4 312 526	3 441	1 253
Řecko	GR	11 171 740	6 130	1 822
Španělsko	ES	44 474 631	8 111	5 483
Francie	FR	63 623 209	36 683	1 734
Itálie	IT	59 131 287	8 101	7 299
Kypr	CY	778 684	613	1 270
Lotyšsko	LV	2 281 305	527	4 329
Litva	LT	3 384 879	518	6 535
Lucemburk	LU	476 187	116	4 105
Maďarsko	HU	10 066 158	3 152	3 194
Malta	MT	407 810	68	5 997
Nizozemí	NL	16 357 992	443	36 925
Rakousko	AT	8 282 984	2 357	3 514
Polsko	PL	38 125 479	2 478	15 386
Portugalsko	PT	10 599 095	4 260	2 488
Rumunsko	RO	21 565 119	3 174	6 794
Slovinsko	SI	2 010 377	210	9 573
Slovensko	SK	5 393 637	2 928	1 842
Finsko	FI	5 276 955	416	12 685
Švédsko	SE	9 113 257	290	31 425
Spojené království	UK	60 781 352	10 664	5 700
EU 25		466 025 666	113 098	4 121
EU 27		495 270 075	121 601	4 073

Počet obyvatel, počet obcí a průměrný počet obyvatel na jednu obec v členských státech Evropské unie v roce 2007

Zdroj: Netolický, 2010

Kraje

územní společenství občanů, veřejnoprávní korporace s právem na samosprávu, jež mohou mít vlastní majetek a sestavený vlastní rozpočet s vlastními příjmy

Trendy:

- **decentralizace,**
- **dekoncentrace a**
- **deetatizace**

Struktura vyšších územně samosprávných celků v ČR

Vyšší územní celek	Rozloha v km ²	Počet obyvatel 2007	Hustota obyv./km 2007	Počet obcí ⁴²
Hlavní město Praha	496	1196454	2412,20	22 ⁴³
Středočeský	11015	1187032	107,76	26
Jihočeský	10057	631387	62,78	17
Plzeňský	7561	557313	73,70	15
Karlovarský	3315	305620	92,19	7
Ústecký	5335	825523	154,73	16
Liberecký	3163	432109	136,61	10
Královéhradecký	4758	550523	115,70	15
Pardubický	4518	508921	112,64	15
Vysočina	6796	512555	75,42	15
Jihomoravský	7196	1135421	157,78	21
Olomoucký	5267	640508	121,60	13
Zlínský	3963	590000	148,88	13
Moravskoslezský	5427	1249323	230,20	22

Rozpočty krajů

Kraje mají vztah k:

- činnosti samosprávy i k výkonu státní správy v rámci tzv. přenesené působnosti
- regionálnímu veřejnému sektoru (úkolem regionálního veřejného sektoru je zabezpečování regionálních veřejných statků, jež se uskutečňuje pomocí neziskových organizací zřízovaných krajem)
- podnikatelským subjektům (např. poskytování dotací soukromým podnikatelům)
- státnímu rozpočtu, příp. státním fondům
- obcím, jež se nacházejí na území kraje
- k ostatním obcím, které se na území kraje nenacházejí
- jiným krajům
- k rozpočtům ostatních článků rozpočtové soustavy
- k ostatním subjektům

Požadavky na systém územně nižších samosprávných celků (1)

Požadavek	Podrobnější popis
Stabilita	Stabilita daňového výnosu krajům umožňuje přesnější a objektivnější sestavování rozpočtu kraje. Umožňuje dokonaleji plánovat objem a kvalitu poskytování veřejných statků – význam rozpočtových výhledů. ⁵³ Stabilita rozpočtů je také záležitostí reálně dosahovaných daňových příjmů.
Adaptabilita	Schopnost finančního systému USC reagovat na vnitřní a vnější změny. Nutnost změny rozpočtu se provádí rozpočtovými opatřeními. ⁵⁴ V případě neschválení rozpočtu kraje, slouží k zajištění
	plynulosti hospodaření na vlastní úrovni či na úrovni nižších stupňů rozpočtové soustavy, pravidla rozpočtového provizoria ⁵⁵ . Uplatnění této zásady je nezbytné z ohledu pro vstup do EU.
Účinnost	Spočívá v podpoře výkonnosti regionální ekonomiky. Důležitou roli sehrává rozpočtový výhled. Je vymezen legislativou, procedurami rozpočtové politiky a rolí aktérů (zastupitelstvo, rada úst, odbory, výbory atd.) Jde o udržení efektivnosti při současné dostupnosti občanům.
Autonomnost	Zaručení optimální míry finanční soběstačnosti USC je zajištěna legislativou definující výnosy příslušných daní, poplatků a ostatních příjmů plynoucích do rozpočtu kraje. Nejedná se o plnou finanční autonomnost regionů, vždy participuje i stát (dotace, finanční prostředky při nepředvídatelných událostech apod.) Výkon samosprávy však není omezován státním dozorem.
Administrativní nenáročnost	Odpovídající velikost a struktura krajského aparátu, efektivní správa příjmů rozpočtu (s jakými náklady je na regionální úrovni zajišťována veřejná správa). Požadavek na transparentnost regionálního finančního systému. ⁵⁶

Požadavky na systém územně nižších samosprávných celků (2)

Transparentnost	Používání rozpočtové skladby při zpracování rozpočtu. ⁵⁷ Orgány úst projednávají rozpočet při jeho schvalování v třídění podle rozpočtové skladby tak, aby schválený rozpočet vyjadřoval závazné ukazatele. S požadavkem transparentnosti souvisí systém sankcí za porušení rozpočtové kázně. ⁵⁸ Cílem je odstranění korupce a klientelismu k vytvoření jistot občanů.
Konzistence	Působení regionálního finančního systému by mělo být v souladu s celkovým systémem veřejných financí státu. V rámci akcentování principu fiskálního federalismu se ÚSC podílí na realizaci jednotlivých funkcí veřejných financí.
Princip zdaňovací pravomoci	V rámci neomezování hospodaření ÚSC s veřejnými prostředky mají kraje i obce danou povinnost nechat si provést přezkoumání hospodaření za uplynulý rok zřizovatelem či provedení auditu. Obecně by tento princip mohl být realizován přírážkami k centrálně stanoveným daním nebo možností stanovit si daně vlastní. ⁵⁹
Princip zásluhovosti	Příjmy by měly zůstat tam, kde byly vytvořeny. Tento princip je ale v rozporu se skutečností, že ÚSC nemohou ovlivnit daňovou výtěžnost území. Pokud by však byl popřeh tento princip, mohlo by dojít ke snížení zájmu místních orgánů na vlastním hospodaření.
Princip solidarity	Tento princip je opakem principu zásluhovosti. Příjmy by měly být rozdělovány na stejné úrovni, v závislosti na počtu obyvatel území. Tento princip by měl zabránit velkým rozdílům mezi územními celky a možnosti vyliďňování určitých oblastí. Princip vychází z úvahy, že většina příjmů rozpočtu je směřována na zajištění veřejných statků a výkon přenesené působnosti, které by měly být na celém území stejné.

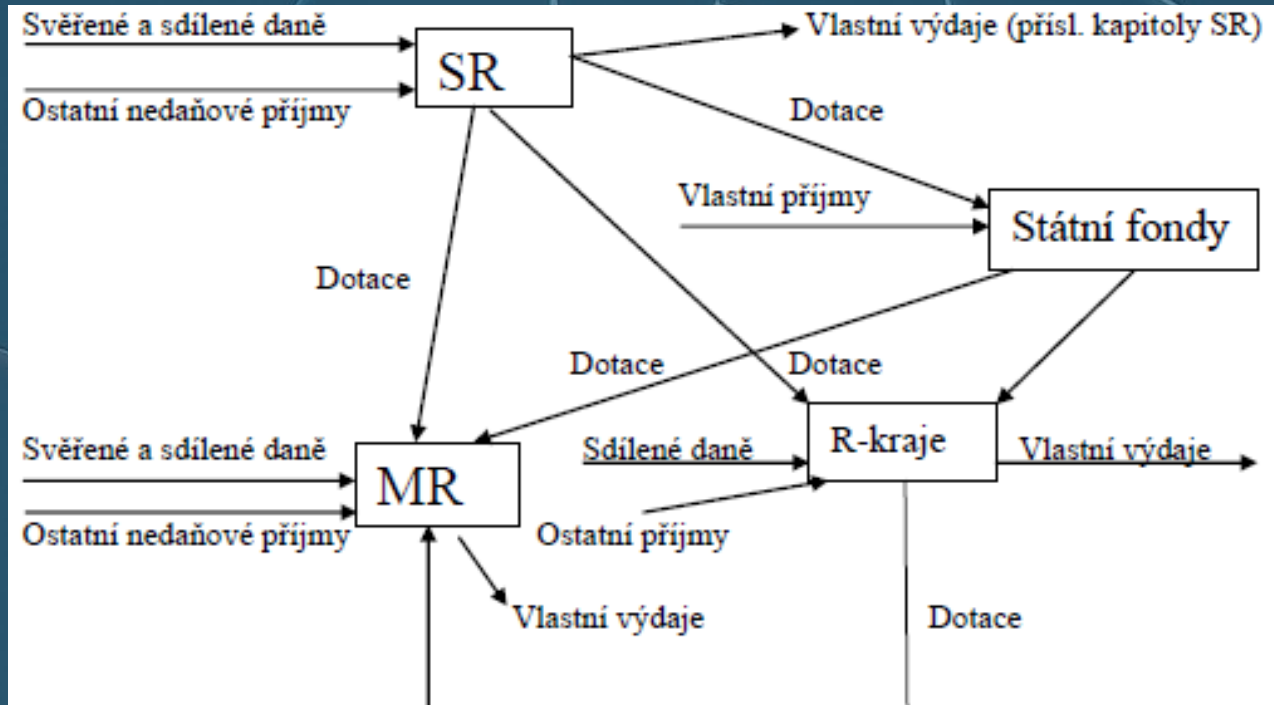

Daně jako zdroje příjmů územní samosprávy

- Klasická teorie fiskálního federalismu doporučuje:
  - daně z pevného základu (stabilita),
  - místní daně (jsou spjaty s daným územím) - zvyšují odpovědnost samosprávy a snižují možnost nežádoucí daňové konkurence uvnitř státu
- Za nevhodné jsou považovány následující daně:
  - progresivní daně (nestabilní) - jejich výnos pro konkrétní rozpočet ovlivňuje i správa daní
  - nepřímé spotřební daně (spotřeba jinde než výroba),
  - daně související s využíváním nerovnoměrně rozložených přírodních zdrojů (nespravedlivé rozdíly ve výnosech pro ty rozpočty, kde takové přírodní zdroje nejsou)

(Peková, 2005)

Určení daní krajům

Poznámka: R = rozpočet; MR = místní rozpočty, SR = státní rozpočet
Pramen: Peková J.: Veřejné finance, ASPI 2005, Praha, str. 393

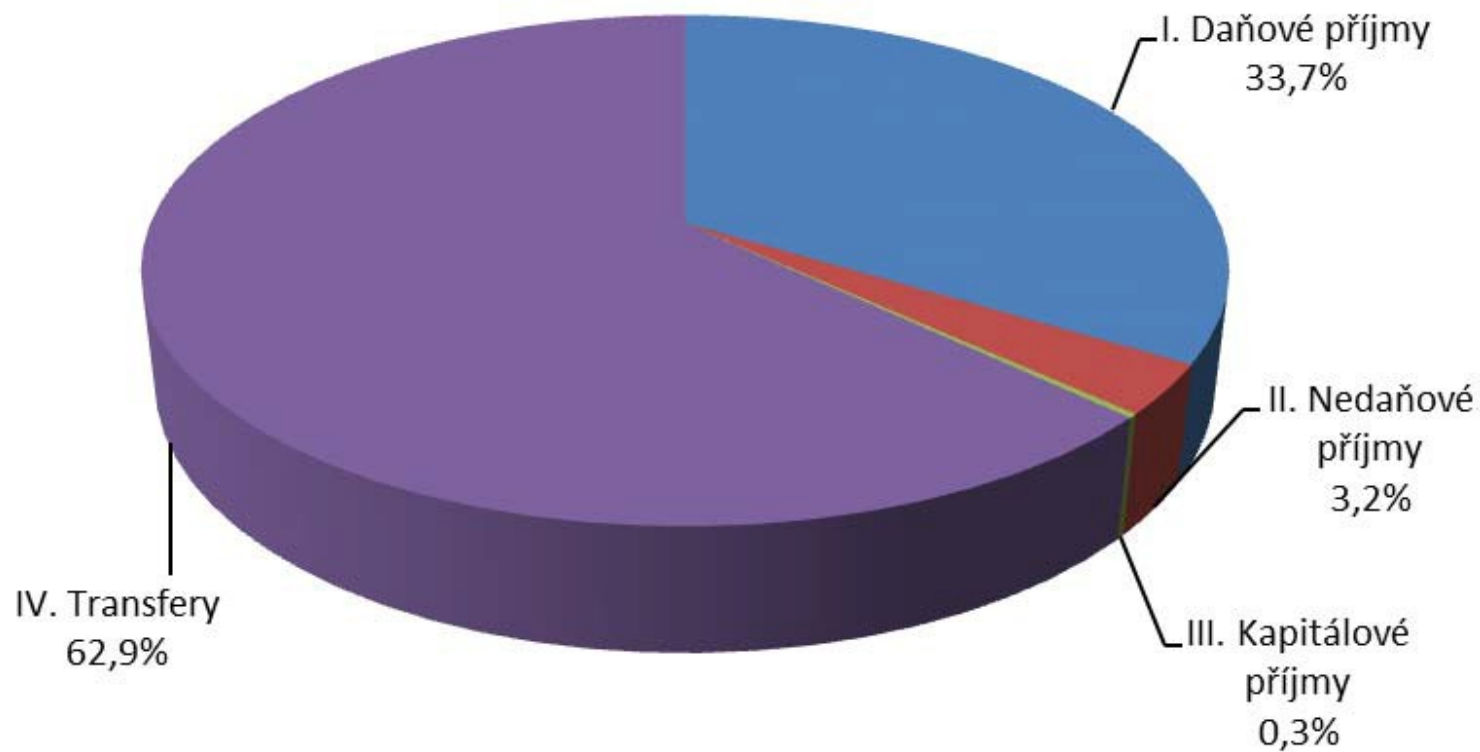

Příjmy krajů

- dotace
- sdílené daně
- vlastní daně
- ostatní příjmy kraje – úkony prováděné v přenesené působnosti

Příjmy krajů dle druhového členění za rok 2014

Příjmy krajů - dotace

Dotace můžeme rozlišit na:

- dotace schválené zákonem o státním rozpočtu,
- dotace z kapitoly všeobecná pokladní správa,
- dotace z kapitol jednotlivých ministerstev,
- dotace ze strukturálních fondů Evropské unie,
- dotace z Národního fondu,
- dotace ze státních fondů,

Přehled o transferech a půjčkách krajským rozpočtům 2014

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční	Investiční	Půjčky
Úřad vlády ČR	5,1	5,1		
Ministerstvo zahraničních věcí	0,6	0,6		
Ministerstvo obrany	2,3	2,3		
Ministerstvo práce a sociálních věcí	3 067,7	2 740,7	327,0	
Ministerstvo vnitra	109,5	107,9	1,6	
Ministerstvo životního prostředí	589,7	142,8	446,9	
Ministerstvo pro místní rozvoj	410,8	91,3	319,5	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	294,9	1,2	293,4	0,3
Ministerstvo dopravy	2 524,0	2 524,0		
Ministerstvo zemědělství	29,0	7,5	21,5	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	76 932,9	76 448,9	484,0	
Ministerstvo kultury	22,2	19,1	3,1	
Ministerstvo zdravotnictví	216,9	82,1	134,8	
Národní fond	119,2	93,0	26,2	
VPS - transfery v rámci souhrn. dotač. vztahu	1 040,9	1 040,9		
VPS - ostatní transfery	107,0	90,0	17,0	
Státní fond životního prostředí	28,5	6,4	22,1	
Státní fond dopravní infrastruktury	612,3	176,4	435,9	
C e l k e m	86 113,5	83 580,2	2 533,0	0,3

Pramen: Státní závěrečný účet 2014

Výdaje krajů

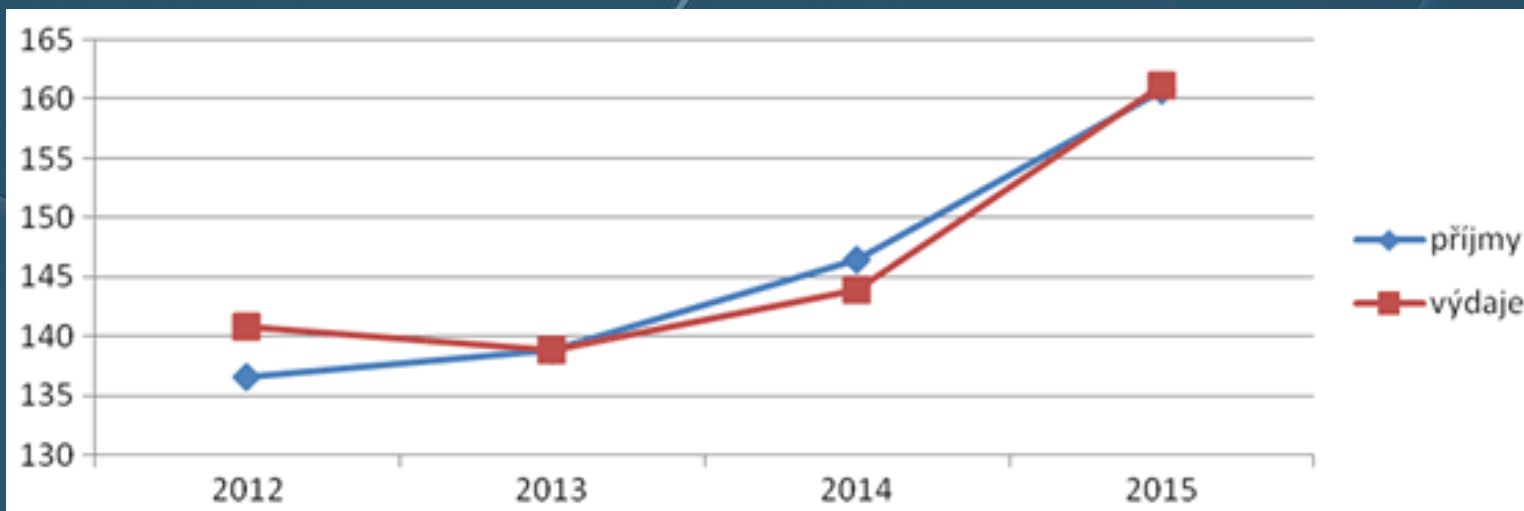
- Výdaje krajů - § 10 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- Přes 90 % běžné výdaje (cca 1/2 z toho tvoří příspěvky příspěvkovým organizacím v oblasti školství, zdravotnictví, sociální péče a kultury).
- Necelých 10 % investiční výdaje.

Výdaje krajů

	2012 skutečnost	2013 skutečnost	2014 skutečnost	Index	
				2013 2012	2014 2013
I. Běžné výdaje	122 227,1	123 602,9	125 398,4	101,1	101,5
z toho					
Platy a ostatní platby za provedenou práci	2 535,9	2 575,1	2 663,2	101,5	103,4
Nákup materiálu	336,3	351,8	340,1	104,6	96,7
Nákup vody, paliv a energie	439,2	475,8	273,8	108,3	57,5
Nákup služeb	3 370,3	3 107,0	2 907,9	92,2	93,6
Ostatní nákupy	1 044,3	1 164,7	1 184,6	111,5	101,7
Výdaje na dopravní obslužnost	13 019,5	13 336,4	13 653,0	102,4	102,4
Neinvestiční transfery podnik. subjektům	4 077,2	4 008,1	3 933,4	98,3	98,1
Neinvestiční transfery nezisk. a podob. org.	2 182,3	2 174,5	2 265,8	99,6	104,2
Neinvestiční transfery přísp. a podob. org.	90 924,2	91 227,4	94 065,0	100,3	103,1
z toho: zřízeným příspěvk. organizacím	47 524,1	46 171,4	47 236,1	97,2	102,3
cizím příspěvkovým organizacím	43 189,3	44 807,7	46 595,8	103,7	104,0
II. Kapitálové výdaje	18 581,1	15 277,8	18 489,5	82,2	121,0
z toho:					
Investiční nákupy a související výdaje	10 377,8	8 532,9	10 067,1	82,2	118,0
Investiční transfery podnikatel. subjektům	840,7	621,0	584,8	73,9	94,2
Investiční transfery nezisk. a podobným org.	135,9	69,9	84,9	51,4	121,5
Investiční transfery příspěvk. organizacím	4 335,9	3 770,6	5 100,4	87,0	135,3
Výdaje celkem	140 808,2	138 880,7	143 887,9	98,6	103,6

Rozpočet krajů 2015

Pramen: Deník veřejné správy. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6718764>

Bilance příjmů a výdajů krajů (v mld. Kč)

Rok	Celkové příjmy	Celkové výdaje	Bilance
2002	37,6	35,8	1,8
2003	95,8	94,4	1,4
2004	100,7	99,9	0,8
2005	113,5	112,5	1,0
2006	122,1	124,4	-2,3
2007	125,4	124,3	1,1
2008	131,7	133	-1,3
2009	136,9	144,6	-7,7
2010	140,6	138,7	1,9

Bilance příjmů a výdajů krajů 2014

Tabulka č. 1: Bilance příjmů a výdajů územ. rozpočtů k 31.12.2014 po konsolidaci¹ (v mil. Kč)

	Územní rozpočty celkem				Stupně územních rozpočtů skutečnost k 31.12.2014		
	skutečnost k 31.12.2013	rozpočet 2014 po všech změnách	skutečnost k 31.12.2014	% plnění rozpočtu	obce a DSO	kraje	RRRS
Příjmy celkem	397 318,2	424 038,9	422 234,6	99,6	279 139,5	146 456,9	13 558,0
z toho:							
Daňové příjmy	208 443,1	212 127,0	219 391,0	103,4	170 087,3	49 303,7	.
Nedaňové příjmy	32 828,3	32 114,0	37 499,7	116,8	33 299,8	4 623,9	340,5
Kapitálové příjmy	7 765,0	7 319,5	6 666,2	91,1	6 297,8	367,3	.
Přijaté transfery	148 241,6	172 478,4	158 695,1	92,0	69 464,3	92 162,0	13 216,4
Výdaje celkem	379 408,9	420 945,1	410 901,4	97,6	270 566,6	143 887,9	13 334,3
Z toho:							
Běžné výdaje	293 126,2	302 155,7	301 784,3	99,9	180 252,4	125 398,4	1 122,6
Kapitálové výdaje	86 282,7	118 789,4	109 117,1	91,9	90 314,2	18 489,5	12 211,7
Saldo příjmů a výdajů	17 909,3	3 093,8	11 333,2	.	8 572,8	2 569,0	223,6

Bilance příjmů a výdajů krajů 2015

- <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6718764>

Zadluženost krajů v letech 2005–2009 (tis. Kč)

Kraj	2005	2006	2007	2008	2009
Středočeský	-	-	0,003	0,926	2,939
Jihočeský	0,041	0,415	0,805	0,636	0,955
Plzeňský	0,006	0,001	0,001	0,001	0,001
Karlovarský	0,423	0,734	0,620	0,968	0,983
Ústecký	0,089	0,185	0,298	0,420	1,969
Liberecký	0,284	0,679	0,915	1,107	0,978
Královéhradecký	0,282	0,583	0,841	1,057	1,144
Pardubický	0,766	1,252	1,899	2,171	2,428
Vysočina	0,050	0,205	0,550	0,708	1,837
Jihomoravský	0,430	1,697	1,901	2,397	2,443
Olomoucký	0,079	0,546	0,953	1,780	2,311
Zlínský	0,251	0,768	0,737	1,123	1,754
Moravskoslezský	0,174	0,614	0,830	1,294	1,104
Celkem	2,880	7,682	10,359	14,593	20,851

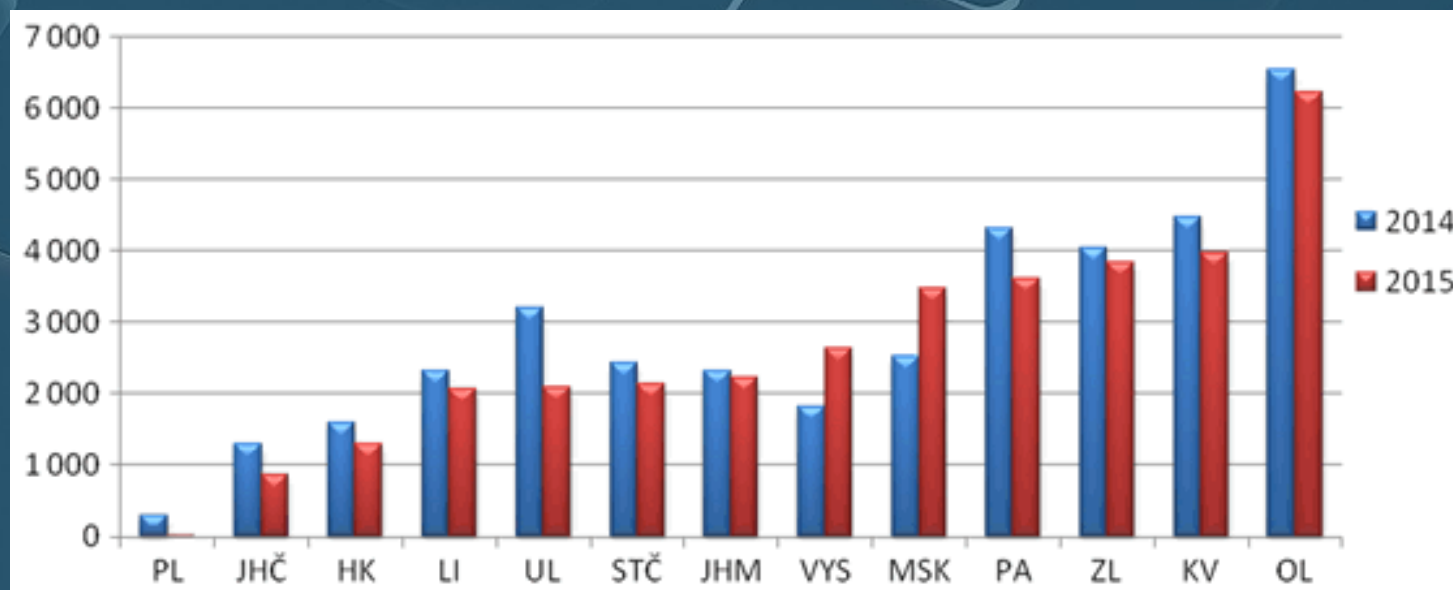

Zadluženost krajů

- <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu/2015/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu-v-roce-26255>

Vývoj dluhu krajů

Pramen: Deník veřejné správy. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6718764>

Souhrnné údaje o zadluženosti krajů ČR

- <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6718764>

Veřejné statky zajišťované obecnými rozpočty

- **Upřednostněné veřejné statky**

- spotřebu nechává stát na vlastním uvážení obyvatel, ale zastává roli poručníka a de facto příkazovým způsobem zajistí, aby obyvatelé dané veřejné statky spotřebovali
- povinná školní docházka, nařízené povinné léčení
- Hovoří se o redistribučních službách, které jsou financovány z daňového výnosu

- **Národní veřejné statky**

- využívání nelze jednotlivci zabránit
- nelze kvantifikovat podíl jednotlivce na spotřebě
- zabezpečování výstavby a údržby silnic či regulace vodních toků
- na jejich zabezpečení se musejí podílet i jiné finanční zdroje než ty vybrané od místních obyvatel

- **Lokální veřejné statky**

- jsou místně ohraničeny
- hasiči, místní komunikace, městská policie, odvoz odpadu nebo zásobování vodou
- Některé z nich mají charakter poplatkových služeb, ale na jejich financování přispívá obec ze svého rozpočtu

- **Poplatkové služby**

- vláda buď sama nebo prostřednictvím zakázky u soukromé firmy nebo prostřednictvím PPP projektů zajišťuje služby pro obyvatele
- poplatek za kulturní služby, vodné, stočné
- lze měřit spotřebu jednotlivce a tudíž i stanovit uživatelský poplatek

Příjmy obcí

- Daňové (přes 50 %)
  - sdílené daně,
  - svěřené daně,
  - místní poplatky
    - poplatek ze psů,
    - poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
    - poplatek za užívání veřejného prostranství,
    - poplatek ze vstupného,
    - poplatek z ubytovací kapacity
- Příjmy plynoucí z vlastní činnosti
  - příjmy z prodeje neinvestičního majetku
  - příjmy z uživatelských poplatků za veřejné statky
- Příjmy z jiných veřejných rozpočtů
  - Nárokovatelné dotace
  - Nenárokovatelné dotace

Vyhláška č. 272/2016 Sb.

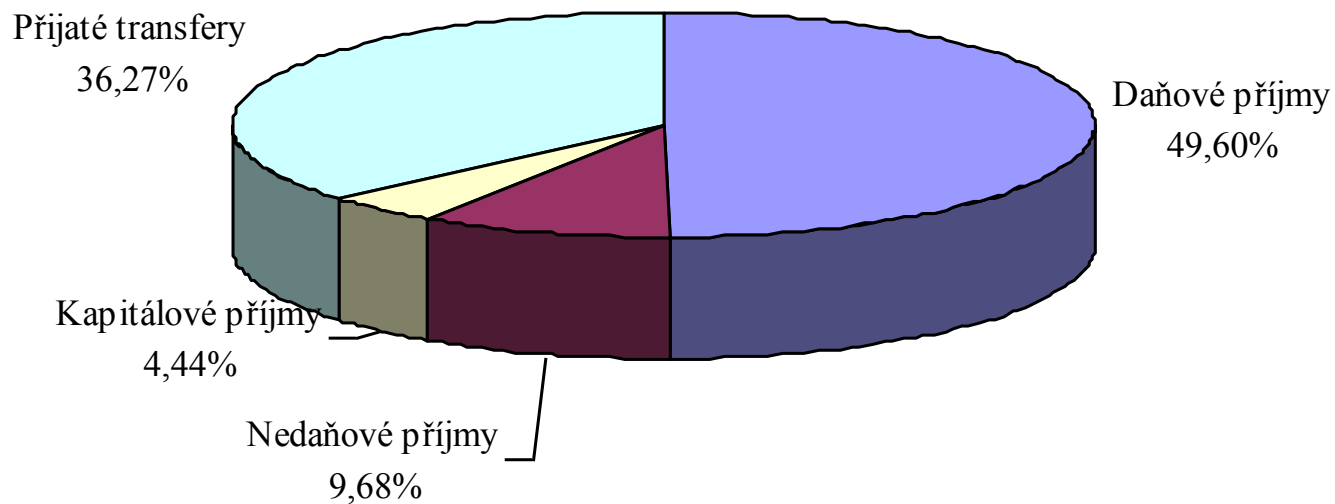
- o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů
- - příloha
- Celkové procento, kterým se obce, s výjimkou hlavního města Prahy, Plzně, Ostravy a Brna, podílejí na části celostátního hrubého výnosu daní podle § 4 odst. 1 písm. b) až f) zákona o rozpočtovém určení daní, činí **54,405814 %**.
- <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/2016/vyhlaska-c-272-2016-sb-26046>

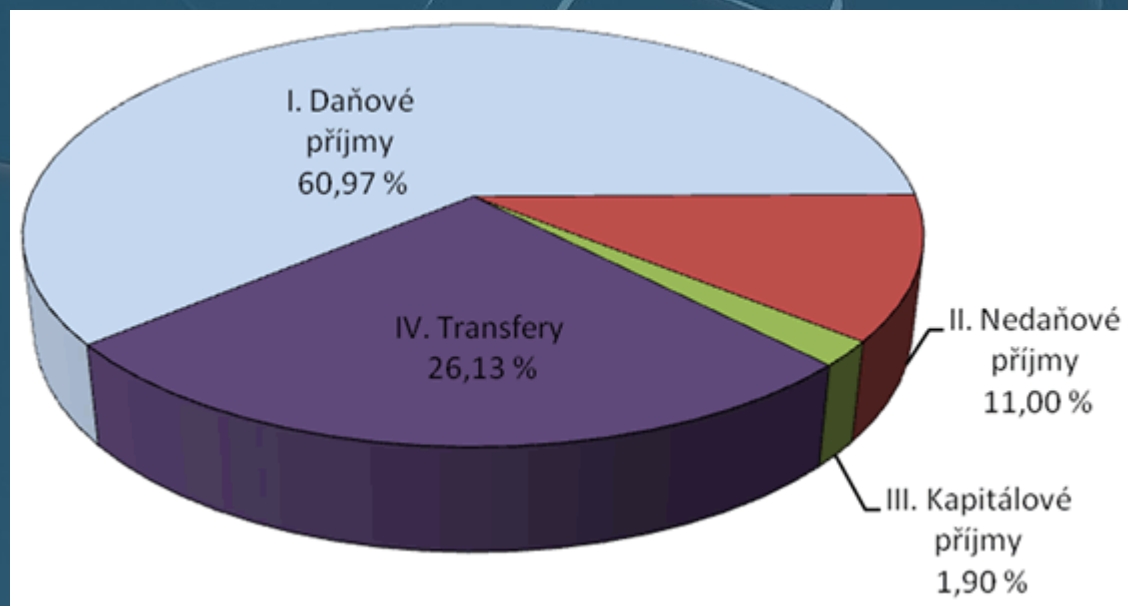
Vývoj příjmů obcí (v mld. Kč)

PŘÍJMY / ROK	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Daňové příjmy	65,8	72,1	75,7	83,6	88,8	99,5	107,5	116,3	128,9	130,7	141,3	154,4	136,6	142,9
Nedaňové příjmy	21,3	23,1	24,2	24,6	23,0	23,8	22,8	23,4	23,0	23,5	24,7	26,3	27,2	27,9
Kapitálové příjmy	9,7	13,2	36,7	16,3	10,6	11,6	12,0	11,1	13,5	16,0	12,3	15,7	14,0	12,8
Transfery	27,1	29,5	32,8	38,0	61,8	73,3	101,6	97,8	63,2	75,4	75,7	76,5	87,1	104,5
Příjmy celkem	123,9	137,9	169,4	162,5	184,2	208,2	243,9	248,6	228,6	245,6	254	272,9	264,9	288,1

Příjmy obcí dle druhového členění za rok 2010

Příjmy obcí v druhovém členění do tříd podle rozpočtové skladby v roce 2015

Pramen: Deník veřejné správy. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6718764>

Tabulka č. 7: Přehled o transferech a půjčkách přijatých obcemi a DSO ze státního rozpočtu a ze státních fondů v roce 2014 (v mil. Kč)

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční	Investiční	Půjčky
Úřad vlády České republiky	8,1	8,1		
Ministerstvo obrany	7,6	4,6	3,0	
Ministerstvo práce a sociálních věcí	4 095,2	3 979,0	116,2	
Ministerstvo vnitra	216,1	192,3	23,8	
Ministerstvo životního prostředí	17 805,2	1 092,6	16 712,6	
Ministerstvo pro místní rozvoj	2 696,1	607,5	2 088,6	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	273,5	12,9	260,6	
Ministerstvo dopravy	257,0	214,3	42,7	
Ministerstvo zemědělství	1 162,8	205,6	957,2	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	10 007,9	9 881,5	126,4	
Ministerstvo kultury	344,8	329,2	15,6	
Ministerstvo zdravotnictví	36,2	8,3	27,9	
Národní fond	121,1	52,6	68,5	
Operace státních finančních aktiv	31,0		31,0	
VPS - transfery v rámci souhrn. dotač. vztahu	8 247,8	8 247,8		
VPS - ostatní transfery	970,6	749,7	220,9	
Státní zemědělský intervenční fond	1 424,0	239,3	1 184,7	
Státní fond životního prostředí	1 232,8	65,8	898,3	268,7
Státní fond dopravní infrastruktury	605,2	104,0	501,2	
Státní fond rozvoje bydlení	24,9	18,9	0,1	5,9
Státní fond kinematografie	4,5		4,5	
Státní fond kultury	0,2	0,2		
C e l k e m	49 572,6	26 014,2	23 283,8	274,6

Přehled o transferech a půjčkách přijatých obcemi

- <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6718532>

Výdaje obcí

- Běžné (cca 2/3)
  - alokační výdaje - výdaje na zabezpečení potřeb veřejného sektoru, tyto výdaje mají charakter mandatorních výdajů (např. likvidace komunálního odpadu, oprava a údržba pozemních komunikací apod.
  - redistribuční výdaje – výdaje v podobě sociální výpomoci (poskytování výpomoci nad rámec dávek státní sociální podpory)
- kapitálové výdaje (cca 1/3)
  - financování investic

Vývoj výdajů obcí (v mld. Kč)

VÝDAJE / ROK	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Běžné výdaje	81,2	88,1	98,9	108,2	130,1	154,4	177,0	180,4	149,6	108,5	170,1	180,4	189,8	199,9
Kapitálové výdaje	48,0	48,2	51,1	55,8	65,3	68,9	71,5	77,9	72,1	84,7	75,5	76,5	93,4	91,6
Výdaje celkem	129,2	136,3	150,0	164,0	195,4	214,3	248,5	258,3	221,7	247,3	245,7	256,9	283,2	291,5

Pramen: Deník veřejné správy [cit. 30. 8. 2011] Dostupné z: <http://denik.obce.cz>

Tabulka č. 8: Výdaje obcí a DSO v letech 2012–2014 po konsolidaci (v mil. Kč)

	2012 skutečnost	2013 skutečnost	2014 skutečnost	Index	
				2013 2012	2014 2013
I. Běžné výdaje	168 344,5	174 072,3	180 252,4	103,4	103,6
z toho					
Platy a ostatní platby za provedenou práci	26 227,1	27 408,0	28 915,7	104,5	105,5
Nákup materiálu	4 017,5	4 567,0	4 818,7	113,7	105,5
Úroky vlastní	2 208,9	1 941,1	1 781,1	87,9	91,8
Nákup vody, paliv a energie	7 075,8	7 502,9	6 896,3	106,0	91,9
Nákup služeb	30 517,1	31 342,9	30 879,6	102,7	98,5
Ostatní nákupy	15 157,7	16 797,2	18 791,4	110,8	111,9
Výdaje na dopravní územní obslužnost	4 762,7	4 868,1	4 993,3	102,2	102,6
Neinvestiční transfery podnikatel. subjektům	16 511,9	17 086,9	18 353,0	103,5	107,4
Neinvestiční transfery nezisk. a podob. org.	4 744,6	5 254,2	5 639,5	110,7	107,3
Neinvestiční transfery příspěv. a podob. org.	36 844,3	36 131,1	37 878,8	98,1	104,8
z toho: zřízeným příspěvk. organizacím	32 153,7	31 201,3	32 707,5	97,0	104,8
cizím příspěvkovým organizacím	4 574,5	4 802,8	5 082,1	105,0	105,8
II. Kapitálové výdaje	72 147,8	69 136,2	90 314,2	95,8	130,6
z toho:					
Investiční nákupy a související výdaje	62 093,5	60 088,8	78 336,4	96,8	130,4
Nákup akcií a majetkových podílů	439,1	631,6	4 248,1	143,8	672,6
Investiční transfery podnikatel. subjektům	5 602,4	4 741,0	3 380,2	84,6	71,3
Investiční transfery nezisk. a podobným org.	314,0	283,5	342,6	90,3	120,8
Investiční transfery příspěvk. organizacím	1 575,6	1 329,4	1 567,4	84,4	117,9
Výdaje celkem	240 492,3	243 208,5	270 566,6	101,1	111,2

Výdaje obcí a DSO v letech 2013– 2015 po konsolidaci (v mil. Kč)

<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6718532>

Bilance příjmů a výdajů obcí

Ukazatel	skutečnost k 31.12.2013	rozpočet 2014		skutečnost k 31.12.2014	% plnění rozp.	Index 2014/ 2013
		schválený	po všech změnách			
1	2	3	4	5	6	7
I. Daňové příjmy	161 725,9	165 027,0	165 027,0	170 087,3	103,1,	105,2
z toho:						
Daně z příjmů fyzických osob	35 853,4	39 900,0	39 900,0	37 225,4	93,3	103,8
Daně z příjmů právnických osob	36 055,1	34 600,0	34 600,0	39 289,0	113,6	109,0
Daň z přidané hodnoty	64 148,4	64 700,0	64 700,0	67 631,5	104,5	105,4,
Daně a poplatky z vybr. činností	15 932,6	16 027,0	16 027,0	15 967,6	99,6	100,2
Daň z nemovitostí	9 736,0	9 800,0	9 800,0	9 973,5	101,8,	102,4
II. Nedaňové příjmy	29 191,2	28 944,0	28 944,0	33 299,8	115,0	114,1
III. Kapitálové příjmy	7 482,3	6 934,5	6 934,5	6 297,8	90,8	84,2
Vlastní příjmy	198 399,4	200 905,5	200 905,5	209 684,9	104,4	105,7
IV. Přijaté transfery (po konsolidaci)	62 695,2	45 046,2	76 811,6	69 464,3	90,4	110,8
Příjmy celkem (po konsolidaci)	261 094,6	245 951,7	277 717,1	279 139,4	100,5	106,9
I. Běžné výdaje (po konsolidaci)	174 072,3	172 103,6	178 519,3	180 252,4	101,0	103,6
II. Kapitálové výdaje	69 136,2	67 859,0	93 208,7	90 314,2	96,9	130,6
Výdaje celkem (po konsolidaci)	243 208,5	239 962,6	271 728,0	270 566,6	99,6	111,2
Saldo příjmů a výdajů (po konsol)	17 886,1	5 989,1	5 989,1	8 572,8	.	.

Bilance příjmů a výdajů obcí

- <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6718532>

Zadluženost obcí

- <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu/2015/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu-v-roce-26255>

Průměrný dluh obcí na obyvatele

- <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/deset-obci-v-ohrozeni-maji-prilis-nebezpecne-dluhy/r~17b3887a039d11e599590025900fea04/?redirected=1477317642>

Děkuji za Vaši pozornost. 😊